

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quis Deponens, vel Depositarius esse possit? parag. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

ca Equum (excipe, nisi Equo usus fueris) eundemque compenſetur cum expenſis) eundemque Depositarium poſſe ſibi retinere depositum, donec ipſi ſolvantur dictæ expenſæ, ut notat

a Molin. d.
526.

Molina, a nam non tenetur ſuis ſumptibus Depositarius alere, ſeu conſervare rem, quæ nec ejus eſt, nec ab ea emolumentum recipit.

4. Hinc inſuper ſequitur, ut meo depoſito uti nequeat Depositarius, quia res depoſita ejus non eſt, ſed mea. Sunt tamen duæ exceptiones. Primò, quando creditur, uſum non diſplicitur Dominò. Secundò, quando Dominus uſum conceſſit ſaltem tacitè. Tacitè autem concedere præſumitur, quoties deponit rem uſu conſumptibilem, & quæ functionem habet; ſi v. gr. deponit quis apud te pecuniam, vel frumentum, nec interdicit tibi ejus uſum (interdicere mihi videtur, ſaltem tacitè, ſi deponat apud te vinum v. gr. generoſum, vel quid ſimile difficulter reddendum in ſua bonitate, &c.) potes illis uti, quia ex natura rerum hujus generis, præſumitur Dominus, non curare, ſi illis utaris, eaque convertas in Mutuum; jam enim es futurus prompſiſſima omninò æquivalentia reddere ſine mora. Ita Molina, b & Fagundez, cita etiam Layman, d loquens de Officialibus & Magiſtratibus, apud quos Frumentum, & ſimilia deponuntur.

b Molin. d.
524.

c Fagund.
in Decal.

l. 7. c. 16.
nu. 18.

d Layman.

l. 3. ſec. 5.

tr. 4. c. 25.

nu. 4. conc.

3. alique

apud Bo-

nac. d. 3. de

contr. q. 14

p. 1. nu. 3.

c Sivo. V.

Depoſitum

nu. 10.

f Fag. Lay-

man. ll. cc.

5. Quid ſi Depositarius utatur ad negotiationem dicta v. g. pecunia, vel frumento apud ſe Depositatis, retinerenè juſtè poterit ſibi lucrum ex ea negotiatione receptum?

Reſpondeo. Si id faciat, invito deponente, non poſſe docet Silveſter, e ſed lucrum eſſe dandum ipſi Deponenti, retentis ſolum expenſis, & æſtimatione ſui laboris. Sed poſſe, etiam ſi Deponens ſit Communitas, Magiſtratus, vel privatus homo quicumque, probabiliſſimum eſt, quia illud lucrum eſt partus induſtriæ Depositarii, & ex alia parte jam hic prompſus eſt reddere integrè, & ſine mora Depoſitum, ſtatim, ac Dominus illud petierit.

A Depositario autem deberi Deponenti non ſolum rem ipſam depoſitam, ſed etiam damnum lucri ceſſantis, ſi forè aliquod factum fuit eidem Deponenti nullus ignorat. Ut etiam, quando res depoſita fuit ex illis, quæ functionem non recipiunt, qualis eſſet v. gr. veſtis, deberi item, quanti valet ejusmodi uſus, vel pueri ſciunt.

6. At peccatne is, qui ſic ſe gerit, Dominò præſertim poſitive invito?

Reſpondeo. Ita puto, ſed certè ad menſuram rationabilis involuntarii Domini, quia aliqua tandem injuria mihi fit, ſi mea pecunia, quamvis ſine meo damno, tu velis uti, poſitive prohibente, unde & volente, ne illa pecunia depoſita tranſeat in Mutuum.

Alterius fidei committitur.

Vbi, an Depoſitum conſiſcatum reddendum ſit Fiſco?

7. Dictum eſt Quarrò, (Alterius fidei committitur) nam propterea, ſi Depoſitum perit culpa Depositarii, obligabitur is ad reſtituendum tantundem.

8. Quod autem requiritur ad hanc obligationem inducendam culpa gravis, & quando hanc interveniſſe judicandum ſit, alibi diximus, ubi etiam notavimus, ſi caſu res depoſita pereat ſine Depositarii culpa, Dominò perire, quia, ſicuti Domini eſt, ſic Dominò perit.

9. Quamvis autem tuæ fidei commiſſum ſit Depoſitum; docet nihilominus Navarrus, alique, te debere depoſitum Fiſco reddere, ſi forè illud fuerit legitime conſiſcatum, quia publicatis bonis alicujus, Fiſco competunt illa bona, quare, & depoſita ubicunque inveniuntur. Verum contrarium ſuſtinet uterque Sà Genuinus, & expurgatus, h qui ſic habet: *Depoſitum dandum Fiſco, ſi ei omnia bona Depoſitantis ſunt adjudicata, ait Navarrus. Ego ei, qui depoſuit, reſtituendum crediderim, quoad ſorum conſcientia, niſi id Iudex prohibuiſſet.* Hæc Sà quem citans ſequitur Leſſius, i addens poſſe etiam reſtitiui Fiſco, quia etiam ipſe habet ſuam rem illam conſiſcatam ſibi vendicandi. Vide, quæ in hanc rem alibi k dixi.

§. II.

Quis Deponens, Quis Depositarius eſſe poſſit?

1. Omnes ſi ratione utentes, qui rei alicujus adminiſtrationem habent, eam rem deponere apud Fidelem virum, imò & apud Infidelem, ſed ſuo periculo, poſſunt. Res hæc majore non indiget explicatione. Lega

Arot.

1. Azor. 4. Omnes præterea (abstrahendo ab aliqua peculiari prohibitione) ratione utentes, etiam Pupilli, etiam Fœminæ, etiam Clerici, etiam Religiosi, sed hi cum licentia suorum Superiorum, possunt esse Depositarii. Modo notes, neque Ecclesiam, neque Monasterium ad quidquam obligari, si Depositum (quamvis cum culpa Depositarii Clerici, vel Religiosi) pereat, nisi, quando ipsius Ecclesie, vel Monasterii nomine acceptatum fuit depositum, quia ex culpa peculiaris Religiosi non obligatur Ecclesia, ut pluribus profequitur Castropalaus, b alique.

Duo selecta de Religioso Depositario.

2. Primum. Si Religiosus v. gr. Superior legitime, nomine Religionis, depositum suscipiat, illudque expendat pro ipso Monasterio, idque constet, poteritne Religio licite, & sine pœnarum timore, bonum stabile alienare, quando alia via non suppetit, ut sic Depositum Domino reddi possit?

3. Respondeo, posse, docet Castrop. c non solum in casu proposito, sed etiam si culpabiliter amissum fuit, licet non in utilitatem Monasterii impensum. Si plura velis, illum legere.

4. Secundum. Si Religiosus depositum suscipiat, Superiore non consentiente, moraliterne contra Paupertatis Votum peccat?

Respondeo, cum ea distinctione, quam recte adhibet. Idem d' ibidem; Si pecuniam, vel aliud quidvis (inquit) à Sæculari accipias in custodiam, exularis à vitio proprietatis. Et paulò post: *Adverte tamen, supradictam depositionem non debere admitti in vim depositi, sed solum in vim cuiusdam familiaris custodiae, aliter peccaret Religiosus adversus Paupertatis votum, depositi contractum celebrando, quia, esto contractus nullus sit, nullamque obligationem Monasterio imponat: ut velle, quamvis est ex se, obligationem subire, & vim Depositarii Deponenti concedere, Superiore inconsulto iniquum est.* Hæc ibi. Quando ergo idem e alibi docet, Religiosus vna peccare, si depositum gravis materiae sine licentia acceptet, est intelligendus (ne sibi sit contrarius,) de Deposito concedente Jus alteri, ut jam distinximus.

5. Eodemque modo intelligendum esse puto Delugo, s qui cum dixisset, Religiosum

male facturum (hoc est, ut ego interpretor, incongruè, quando loquimur de Deposito in vim familiaris custodiae) recipiendo Depositum sine Prælati licentia, citavissetque Molinam, g & Layman h addit: *Non tamen credo, id esse contra votum Paupertatis, si sistat in viro deposito.* Quod idem dixerat, alibi, i ubi citaverat Thom. k Sanchez. Noto enim illud (s h Layman sistat) id enim est perinde, ac si dicat: *Si sistat in viro deposito familiaris custodiae, nec transitum faciat ad dandum sui Deponenti.*

6. Hæc absolute: Si enim in aliqua Religione sit præceptum sub mortali, de non recipiendo deposito, tunc servandum id esse, nullus dubitat.

§. III.

Incrementum, & Decrementum Depositarii cuius sit?

1. EX dictis §. 1. duas enodabis difficultates, quarum alteram hic propono, alteram in paragrafo sequenti: Titius depositum centum aureos apud me, eoique non petit per annum. Interim eorum valor crevit, vel interim idem valor decrevit: Inquiri, cui crevit, cui decrevit? Ex una enim parte Domino dicendum esset, res enim sicuti Domino perit, si ea petit; ita eidem crescit, decresceret. Ex alia vero dicendum esset, petite Depositario, quando deponuntur res, quæ functionem accipiunt, hæc enim ex tacita licentia Deponentis, fiunt, ut modò diximus, Depositarii, & est perinde ac mutuum illi datum fuisset, cujus natura est, ut per illud transferatur dominium in Mutuatarium. Ergo ipsi, utpotè Domino crescit valor, decresceretque. Consultò dixi, (Res, quæ functionem accipiunt) de his enim est locutio. Nam res, quæ functionem non habent, qualis est v. gr. Equus, Vas argenteum, &c. jam omnes scimus, eam ad similitudinem commodati crescere, vel decrescere ipsi Deponenti, utpotè Domino.

2. Respondeo, hic naviter expendendum esse, An tu Depositarius res illas functionem habentes, v. gr. illos centum aureos pro Mutuo expressè, vel tacitè jam acceptaveris, tuosve, saltem per eorum usum, effeceris, cum obligatione reddendi tantundem; An vero